

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ–TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

Hornicko - geologická fakulta

Institut ekonomiky a systémů řízení

**FINANČNÍ ANALÝZA VE VYBRANÝCH STAVEBNÍCH
SPOLEČNOSTECH**
**FINANCIAL ANALYSIS FOR A SAMPLE OF BUILDING
COMPANIES**

Autor: Lenka Kučerová

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lucie Krčmarská, Ph.D.**

Datum zadání: 31.10.2010

Datum odevzdání: 30.4.2011

Ostrava 2010

Prohlášení

- Celou bakalářskou práci včetně příloh, jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.
- Byla jsem se seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 – využití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a využití díla školního a § 60 – školní dílo.
- Beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3).
- Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.
- Souhlasím s tím, že bakalářská práce je licencována pod Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported licencí. Pro zobrazení kopie této licence, je možno navštívit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>
- Bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu o komerční využití z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- Bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu komerčnímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

Lenka Kučerová

Adresa trvalého pobytu studenta:

U kříže 150, 742 83 Zbyslavice

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě

.....

Podpis

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřená na zhodnocení výkonnosti podniků M – silnice a Metrostav. Cílem práce je charakteristika a zhodnocení finančního zdraví obou podniků v letech 2007 – 2009 pomocí poměrových ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

Teoretická část je zaměřena na vysvětlení základních částí analýzy. Praktická část obsahuje výpočty jednotlivých ukazatelů a jejich následné vynesení do grafů. Závěr práce obsahuje vyhodnocení vypočtených ukazatelů.

Klíčová slova: finanční analýza, poměrové ukazatele, výkaz zisku a ztráty, rozvaha.

ANNOTATION

This bachelor work is focused on assessment of productivity of the organisations M – main road and Metrostav... The aim of the text is to provide the general characteristics as well as an assessment of the financial health of both “enterprises” during the 2007-2009 fiscal years. This shall be completed with the aid of ratio indicators of rent ability, liquidity, levels of indebtedness and activity.

The theoretical portion of this text is concentrated on an explanation of the elementary parts of a proper analysis. The practical assessment section includes the calculations of individual indicators and their subsequent impact on the graphs of this data. The conclusion of the work will primarily contain further appraisal of the calculated indicators in order to create a more complete assessment.

Key words: financial analysis, ratio indicators, report of profits and fiscal loss, balance

OBSAH

1.	ÚVOD	1
2.	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	2
2.1	Historie finanční analýzy	2
2.2	Předmět a účel finanční analýzy	2
2.3	Uživatelé finanční analýzy	3
2.3.1	Manažeři	3
2.3.2	Investoři	4
2.3.3	Obchodní partneři	4
2.3.4	Banky a jiní věřitelé	4
2.3.5	Stát	4
2.3.6	Zaměstnanci	5
2.4	Zdroje finanční analýzy	5
2.4.1	Rozvaha	5
2.4.2	Výkaz zisků a ztrát	6
2.4.3	Cash flow (Výkaz o peněžních tocích)	8
2.5	Poměrové ukazatele finanční analýzy	9
2.5.1	Ukazatele rentability (výnosnosti)	10
2.5.2	Ukazatele likvidity	11
2.5.3	Ukazatele zadluženosti	12
2.5.4	Ukazatele aktivity	13
3.	CHARAKTERISTIKA A POPIS VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ	14
3.1	Představení společnosti Metrostav a.s.	14
3.1.1	Základní informace o společnosti Metrostav a.s.	14
3.1.2	Historie společnosti	14
3.1.3	Vývoj hospodaření společnosti Metrostav, a.s. v letech 2007 – 2009	15
3.2	Představení společnosti M - SILNICE, a.s.	16
3.2.1	Základní informace o společnosti M – SILNICE, a.s.	16
3.2.2	Historie společnosti	17
3.2.3	Vývoj hospodaření společnosti M – silnice, a.s. v letech 2007 – 2009	17
4.	ANALÝZA VYBRANÝCH POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	19
4.1	Ukazatele rentability	19
4.2	Ukazatele likvidity	21
4.3	Ukazatele zadluženosti	26
4.4	Ukazatele aktivity	28
5.	VYHODNOCENÍ	32
5.1	Rentabilita	32
5.2	Likvidita	32
5.3	Zadluženost	33
5.4	Aktivita	33
6.	ZÁVĚR	34
	POUŽITÁ LITERATURA	35
	SEZNAMY	36

SEZNAM ZKRATEK

a.s.	akciová společnost
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
CF	cash flow
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
HGF	Hornicko – geologická fakulta
ROA	rentabilita aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
tzn.	to znamená
VŠB – TUO	Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava

1. ÚVOD

Finanční analýza je nedílnou součástí řízení podniku. Pomocí jejích metod posuzujeme současnou ekonomickou a finanční situaci v podniku a dále hodnotíme vývoj předchozích let. Hlavním účelem finanční analýzy je přichystat podklady pro efektivní a kvalitní rozhodování o podniku.

Cílem práce je zhodnocení finančního zdraví obou vybraných podniků, prostřednictvím finanční analýzy.

Bakalářská práce je zaměřena na společnost M – silnice, a.s. a společnost Metrostav, a.s., které se zabývají realizací pozemních a podzemních děl. V této bakalářské práci budeme hodnotit finanční situaci společností za roky 2007 – 2009.

Bakalářská práce je rozdělena do šesti kapitol.

Po úvodu následuje kapitola zaměřená na vysvětlení pojmů finanční analýzy. Zde jsem se zaměřila na předmět a účel analýzy, a základní zdroje informací. Dále jsou v této fázi popsány metody finanční analýzy, které jsou následně použity v praktické části této práce.

Kapitola třetí je věnována popisu obou vybraných společností, ve kterých jsem se rozhodla finanční analýzu provádět.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na analýzu vybraných poměrových ukazatelů. Zaměřila jsem se na rentabilitu, likviditu, zadluženost a aktivitu. Výpočty jednotlivých ukazatelů jsem zpracovala do tabulek a grafů. Údaje nezbytné k výpočtu analýzy jsou čerpány z výročních zpráv a účetních výkazů společností Metrostav, a.s., M - silnice, a.s.

Pátá kapitola obsahuje nejdůležitější část práce, tedy vyhodnocení dvou společností.

Šestá, závěrečná kapitola je zaměřena na celkové zhodnocení poměrových ukazatelů obou analyzovaných firem.

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Historie finanční analýzy

První zmínka o finanční analýze pochází z USA. Nejprve využívala pouze absolutní ukazatele, které sloužily ke znázornění změn, později sloužila k hodnocení úvěrové schopnosti podniků. Zájem o likviditu a hodnocení schopnosti podniku přežít nabyt na významu během hospodářské krize, která proběhla ve 30. letech. Dalším vývojovým stádiem finanční analýzy bylo její rozšíření také na oblast rentability. USA je také průvodcem srovnávání ukazatelů v rámci odvětví či za jednotlivé podniky. Původní název pro tuto analýzu byl bilanční analýza nebo bilanční kritika a pocházel z Německa. U nás byla určitá obměna finanční analýzy již před rokem 1989 skryta pod názvem rozbor hospodaření, poté byl zaveden název finanční analýza, který byl přejat z anglického pojmu financial analysis. Avšak i mezi těmito dvěma názvy můžeme pozorovat rozdíl, a to v obsahu (kontrola plnění úkolů plánu byla obohacena o ekonomickou efektivnost a firmy si samy stanoví své cíle, které poté podléhají kontrole splnění). Finanční analýza je tedy zaměřena na interpretaci finančních informací hlavně při posuzování výkonnosti a také perspektivy podniku. [3]

2.2 Předmět a účel finanční analýzy

Původní chápání finanční analýzy vycházelo ze zobrazování rozdílů v účetních ukazatelích v absolutních, zejména peněžních hodnotách. Jako další vývojový krok bylo zavedeno zkoumání účetních výkazů jako informací pro hodnocení úvěruschopnosti podniků. Zejména v letech světové hospodářské krize ve 30. letech vstoupily do popředí otázky likvidity a přežití podniku.[7]

Finanční analýzou rozumíme systematický rozbor dat, které se nacházejí především v účetních výkazech. Mezi finanční výkazy patří rozvaha, cash flow a výkaz zisků a ztrát. Finanční analýza zahrnuje nejen hodnocení podnikové minulosti a současnosti, ale také budoucích finančních podmínek.

Finanční analýza slouží především pro ekonomické rozhodování a posouzení úrovně hospodaření podniku a úvěruschopnosti dlužníka. Finanční situace se posuzuje prostřednictvím finanční výkonnosti, tzn. rentability a aktivity, a prostřednictvím finanční pozice, tj. likvidita, nebo-li solventnost, finanční stabilita a zadluženost.

Účelem finanční analýzy je vyjádření celkové majetkové a finanční situace podniku a dále příprava podkladů k internímu rozhodování managementu podniku. Požadavky, které by měla finanční analýza splňovat, jsou komplexnost a soustavnost, tzn. měla by být prováděna s určitou pravidelností a stát se nedílnou součástí při řízení podniku.

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku, jsou předmětem zájmu nejen manažerů, ale i mnoha dalších subjektů přicházejících tak, či onak do kontaktu s daných podnikem. Uživatelé finančních analýz jsou jednak externí a jednak interní. [5]

K externím uživatelům patří:

- manažeři,
- investoři,
- obchodní partneři (zákazníci a dodavatelé),
- manažeři.

K interním uživatelům finanční analýzy patří:

- manažeři,
- odboráři,
- zaměstnanci. [5]

2.3.1 Manažeři

Manažeři využívají výstupy finanční analýzy pro operativní i strategické finanční řízení podniku. Z hlediska přístupu k informacím mají ty nejlepší předpoklady pro zpracování finanční analýzy, neboť disponují i těmi informacemi, které nejsou veřejně dostupné externím zájemcům (investorům, bankám atd.). Manažeři znají pravdivý obraz finanční situace a zpravidla jej využívají ke své každodenní práci. Jedná se o to, aby veškerá činnost byla podřizována základnímu cíli podniku. [5]

2.3.2 Investoři

Pod pojmem investor rozumíme ty subjekty (akcionáře, společníky,...), které do podniku vkládají svůj kapitál za účelem jeho zhodnocení. Předpokládají tedy, že jim po určitém čase tyto prostředky navrátí, a také, že získají odměnu např. ve formě podílů na zisků či dividend. Tzn., že společníci mají prioritní zájem o účetně – finanční informace bez ohledu na to, zda se jedná o fyzické či právnické osoby.

2.3.3 Obchodní partneři

Obchodní partneři se dělí na dodavatele a odběratelé. Obchodní dodavatelé se zaměřují v první řadě na to, zda je podnik schopen hradit splatné závazky. Záleží jim především na likviditě, solventnosti a krátkodobé prosperitě. U dlouhodobých dodavatelů se soustřeďují na dlouhodobou stabilitu, s cílem zaručit svůj odbyt u stabilního zákazníka.

Odběratelé (zákazníci) mají zájem na finanční situaci dodavatele hlavně v dlouhodobém obchodním partnerství, aby v případě finančních problémů nebo bankrotu dodavatele neměli problémy s vlastním zajištěním výroby.

2.3.4 Banky a jiní věřitelé

Banky a ostatní věřitelé požadují co nejvíce informací o finanční situaci dlužníka z důvodu, aby se mohli rozhodnout, zda úvěr žadateli poskytnou, či nikoli. V případě kladného vyřízení se poté banky na základě finanční situace podniku rozhodují, za jakých podmínek a v jaké výši bude úvěr poskytnut.

Banky při poskytování úvěrů svým klientům často zahrnují do úvěrových smluv klauzule, kterými je vázána stabilita úvěrových podmínek na hodnoty vybraných finančních ukazatelů. [1]

2.3.5 Stát

Kontrola podniků se státní účastí, statistika, kontrola plnění daňových povinností, získání přehledů o finančním stavu podniků se státní zakázkou a také rozdělování finanční výpomoci podnikům, to jsou důvody, proč se stát zajímá o informace, týkající se finančně-účetních dat společnosti. Zájem o informace a data týkající se finanční situace podniku, mají v mnoha případech také novináři, školy, burzovní makléři a další.

2.3.6 Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě podniku. Jde o jistotu zaměstnání a perspektivu a také o možnosti v sociální a mzdové oblasti.

Z výše uvedeného počtu uživatelů vyplývá, že význam finanční analýzy nejde v žádném případě podceňovat. Naopak, v současné době si existenci podniku bez průběžného sestavování a vyhodnocování finančních ukazatelů nelze vůbec představit. Proto jejich zvládnutí patří k základním dovednostem každého manažera bez ohledu na pozici, kterou právě zastává. [6]

2.4 Zdroje finanční analýzy

2.4.1 Rozvaha

Rozvahu podniku můžeme charakterizovat jako písemný přehled o majetku a jeho zdrojích krytí k určitému datu. Obvykle se sestavuje ve tvaru bilance, jejíž majetková strana se označuje aktiva, kapitálová (zdrojová) strana pasíva. Konstrukce rozvahy by měla být taková, aby přehledně ukazovala, co podnik vlastní, tj. strukturu majetku podniku, z jakých zdrojů svůj majetek pořídil, tj. strukturu kapitálu, jaká je jeho finanční situace, stupeň jeho zadlužení a likvidity. Porovnání dvou rozvah za dva po sobě jdoucí roky umožňuje zjistit, jak se finanční situace vyvíjí a učinit potřebná dlouhodobá i krátkodobá opatření k efektivnímu rozvoji podniku. Základní schéma rozvahy vypadá takto: [9]

Tabulka 1: Struktura rozvahy

ROZVAHA	
Aktiva	Pasiva
Pohledávky za upsaný základní kapitál	Vlastní zdroje
Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
	Výsledek hospodaření běžného účetního období
Oběžná aktiva	Cizí zdroje
Zásoby	Rezervy
Dlouhodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobé pohledávky	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní úvěry a výpomoci
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva
Časové rozlišení	Časové rozlišení

Zdroj: vlastní zpracování

2.4.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkazem zisků a ztrát definujeme rozdíl výnosů a nákladů. Tento vztah můžeme matematicky vyjádřit takto:

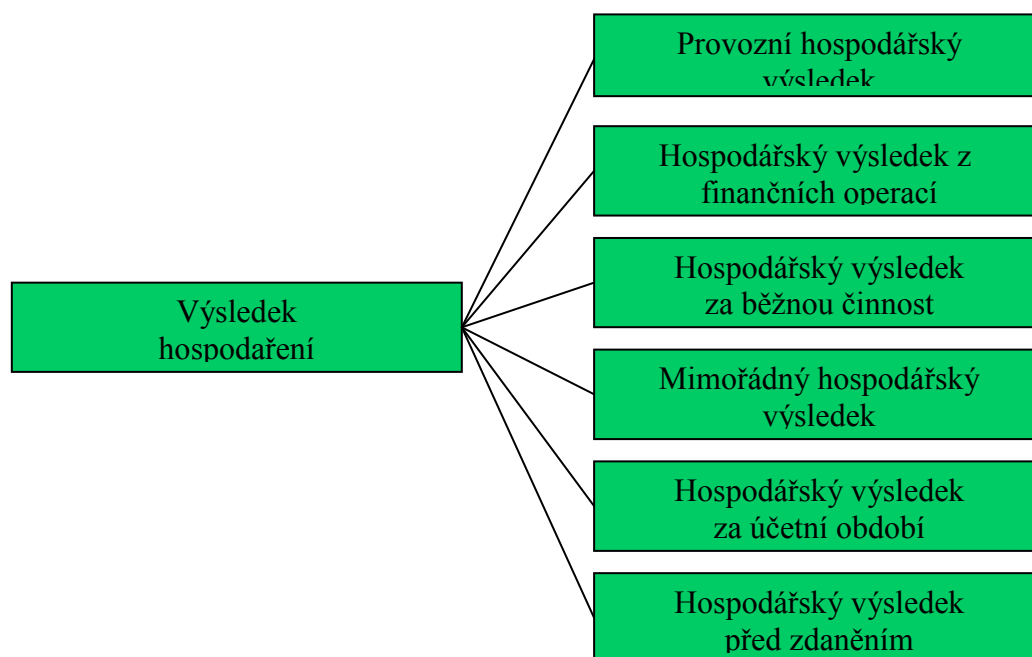
$$\text{tržby (výnosy)} - \text{náklady} = \text{zisk}$$

V případě, že výsledek nabývá záporných hodnot mluvíme o ztrátě.

Smyslem výkazu zisku a ztrát je informovat o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého dosáhl podnikatelskou činností. Zachycuje vztahy mezi výnosy podniku dosaženými v určitém období a náklady spojenými s jejich vytvořením. Podle principu aktuálního účetnictví se za výnosy považují peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Náklady pak představují peněžní částky, které podnik v daném účetním období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo dojít ve stejném období.[5]

Z toho vyplývá, že nákladové a výnosové položky nejsou opřeny o skutečné hotovostní toky – výdaje a příjmy. Z toho důvodu ani výsledný čistý zisk nezobrazuje skutečnou čistou hotovost získanou hospodařením podniku.

Struktura výkazu zisku a ztráty skýtá několik stupňů výsledku hospodaření. Hospodářský výsledek tedy členíme:

Obr. 1: Členění výsledku hospodaření

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2: Struktura výkazu zisku a ztráty

OBCHODNÍ MARŽE
+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- Provozní náklady
= Provozní výsledek hospodaření
+ Výnosy z finanční činnosti
- Náklady z finanční činnosti
= Finanční výsledek hospodaření
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z mimořádné činnosti
= Mimořádný výsledek hospodaření
= Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: [1]

2.4.3 Cash flow (Výkaz o peněžních tocích)

Po rozvaze, která sleduje stav majetku a kapitálu v podniku, a výkazu zisku a ztrát, která zachycuje výsledky hospodaření jako rozdíl mezi výnosy a náklady podniku, se ukazuje jako důležité mít přehled i o skutečných peněžích, které do podniku přicházejí a odcházejí z něj. Za tímto účelem se sestavuje třetí účetní výkaz, a tím je výkaz o účetních tocích – výkaz cash flow. [8]

Podobně jako výkaz zisků a ztrát obsahuje tokové veličiny (za určité období), tedy příjmy a výdaje.

Příjmy – reálné peníze, přicházející do podniku neohledně na jejich původ (nemusí být výsledkem hospodaření).

Výdaje – reálné peníze, jež z podniku odcházejí, přitom ovšem nemusí docházet ke spotřebě výrobních faktorů.

Tabulka 3: *Struktura cash flow*

+ Čistý zisk
+ Odpisy
- Změna stavu zásob
- Změna stavu pohledávek
+ Změna stavu krátkodobých závazků
= Cash flow z provozní činnosti
- Přírůstek dlouhodobých aktiv
= Cash flow z investiční činnosti
+ Změna bankovních úvěrů
+ Změna nerozděleného zisku z minulých let
- Dividenda
+ Emise akcií
= Cash flow z finanční činnosti
= Cash flow celkem

Zdroj: [1]

Pro zjištění důležitosti cash flow sestavujeme samostatný zvláštní výkaz – výkaz o cash flow, neboli – li přehled peněžních toků.

Cash flow zjišťujeme dvěma metodami:

- **přímou metodou**, kdy částky cash flow zjišťujeme jako celkové sumy všech příjmů produkujících fondy a celkové sumy všech výdajů spotřebovávajících fondy.
- **nepřímou metodou**, kdy vycházíme z provozního zisku, který upravíme o ty výnosy a náklady, které se netýkají pohybu prostředků v průběhu období (např. odpisy). [9]

Výkaz cash flow sestavujeme v podobné struktuře jako výkaz zisku a ztrát.

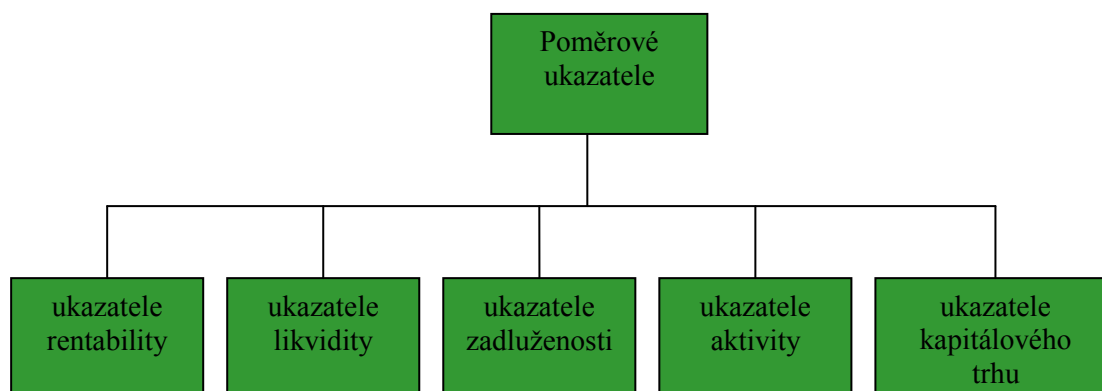
Informace o peněžním toku získáváme z těchto tří oblastí činností:

- provozní činnost (navýšení zásob, odpisy, přijaté zálohy, vznik nového závazku nebo pohledávky),
- investiční činnost (příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, pořízení dlouhodobého majetku, ...),
- mimořádná činnost (vyplacení podílu ze zisku, navýšení základního kapitálu, navýšení nebo splátky dluhu).

2.5 Poměrové ukazatele finanční analýzy

V účetních výkazech jsou uvedeny absolutní hodnoty jednotlivých položek. K tomu, aby bylo možné analyzovat vzájemné vazby a souvislosti mezi ukazateli, dáváme jednotlivé absolutní hodnoty do vzájemných poměrů, tak vznikají poměrové ukazatele. [6]

Pro potřeby finanční analýzy se často setkáváme s tříděním ukazatelů do skupin, kterými měříme finanční zdraví podniku. Tyto skupiny považujeme za rovnocenné a stejně důležité. Jedná se tedy o analýzu těchto ukazatelů: rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a kapitálového trhu.

Obr. 2: Skupiny poměrových ukazatelů

zdroj: vlastní zpracování

2.5.1 Ukazatele rentability (výnosnosti)

Rentabilita, nebo – li výnosnost kapitálu je měřítkem pro schopnost podniku dosahovat zisku s použitím investovaného kapitálu. Pomocí ukazatele rentability poměrujeme výsledky efektu získaného podnikatelskou činností firmy ke stanovené srovnávací základně. Čím je rentabilita vyšší, tím lépe daný podnik hospodaří se svým kapitálem a majetkem.

Rentabilitu můžeme obecně definovat jako poměr zisku a vloženého kapitálu:

$$\frac{\text{zisk}}{\text{vložený kapitál}}$$

Rentabilita aktiv (Return on Assets, ROA)

ROA je klíčovým měřítkem rentability. Poměruje zisk podniku s celkovými vloženými prostředky bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního, nebo cizího kapitálu. [8]

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity, ROE)

ROE je jedním z nejdůležitějších ukazatelů, na který se zaměřují akcionáři, společníci a ostatní investoři.

Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem. [5]

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

2.5.2 Ukazatele likvidity

Likvidita je vyjádřením schopnosti podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a těmi krýt včas, na požadovaném místě všechny splatné závazky. Likvidita souvisí s dlouhodobou existencí firmy. Její řízení závisí na strategií firmy, ale i na kompromisu, neboť vysoká likvidita váže prostředky s velmi malým nebo žádným výnosem, které nemohou být investovány, a snižuje tak rentabilitu společnosti. [8]

Nízký stupeň likvidity může být znamením problémů, ať už z nedostatku finančních prostředků nebo zásob.

Okamžitá likvidita (cash ratio)

Velmi často označována za likviditu 1. stupně. Doporučená hodnota pro tuto likviditu je v rozmezí od 0,9 do 1,1.

Okamžitá likvidita se vypočte jako poměr finančního majetku a krátkodobých závazků. Finančním majetkem se rozumí nejen peněžní prostředky v pokladnách a na účtech, ale i další krátkodobé obchodovatelné cenné papíry. [8]

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotovému platební prostředky}}{\text{závazky s okamžitou splatností}}$$

Běžná likvidita (acid test)

Ukazatel je také nazýván likviditou 2. stupně, přičemž krátkodobé pohledávky se někdy omezují na pohledávky z obchodního styku, případně očištěné o obtížně vymahatelné pohledávky. Krátkodobost pohledávek je zpravidla určena – stejně jako u závazků – časovým horizontem 1 roku. [2]

Zde platí, že čítec a jmenovatel by měli být v poměru 1:1, popřípadě 1,5:1.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{pohotovému platební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Celková likvidita (current ratio)

Ukazatel je také nazýván likviditou 3. stupně. Přes svou jednoduchost má tento ukazatel poměrně malou vypovídací schopnost, protože oběžná aktiva mohou obsahovat značnou část položek s velmi nízkou likviditou, resp. nepřeměnitelných na peníze (zásoby zastaralých výrobků, jednoúčelových náhradních dílů, zásoby prodávané na obchodní úvěr s delší dobou inkasa atd.). [2]

V případě celkové likvidity by se měly hodnoty pohybovat v mezích od 1,5 do 2,5.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

2.5.3 Ukazatele zadluženosti

Vyjadřuje, že podnik využívá k financování aktiv cizí zdroje. Cizími zdroji ovlivňuje nejen výnosnost kapitálu akcionářů, ale i riziko podnikání. V dnešní době je nemyslitelné, aby si velké podniky financovaly všechna svá aktiva z vlastního kapitálu, nebo pouze z kapitálu cizího. Financování všech podnikových aktiv pouze cizími zdroji je vyloučeno zákonem, který říká, že podnik má povinný určitý vlastní kapitál při zahájení podnikání. Naopak financování pouze vlastním kapitálem by pro podnik znamenalo pokles celkové výnosnosti kapitálu.

Celková zadluženost

Zapojením cizích zdrojů do financování podniku můžeme snížit náklady za použití kapitálu v podniku. Ukazatele zadluženosti jsou ovlivňovány především čtyřmi faktory: daně, riziko, typ aktiv a stupeň finanční volnosti podniku. [8]

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}}$$

Ukazatel úrokového krytí

Informuje, kolikrát je podnik schopný krýt úrok z cizího kapitálu v okamžiku, kdy jsou zaplacený všechny náklady spojené s produktivní činností daného podniku.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

2.5.4 Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy; má – li jich více, než je účelné, vznikají mu zbytečné náklady a tím nízký zisk, má – li jich málo, přichází o tržby, které by mohl získat. Ukazatele se počítají pro jednotlivé skupiny aktiv: zásoby, pohledávky, fixní aktiva a pro celková aktiva. [9]

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360$$

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Doba obratu pohledávek měří, kolikrát v průběhu roku se pohledávky změň na pohotové peněžní prostředky.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360$$

3. CHARAKTERISTIKA A POPIS VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ

3.1 Představení společnosti Metrostav a.s.

Metrostav a.s. je stavební společnost všestranného zaměření, jejíž aktivity je možno sledovat nejen na celém území České republiky a na Slovensku, ale také v zahraničí.

Obory působnosti společnosti:

- bytová výstavba - rodinné domy, bytové domy,
- občanské stavby – sportovní objekty, nákupní centra, hotely, školy, divadla,
- průmyslová výstavba – elektrárny, úpravní vod, budovy pro průmysl,
- dopravní služby – komunikace a zpevněné plochy, železnice, mosty, rampy, dráhy,
- metro – výstavba pražského metra,
- podzemní stavby – tunely, šachty, podchody, vrtý, štoly,
- ostatní inženýrské stavby – úpravy toků, demolice, sanace, rekultivace, plynovody.

3.1.1 Základní informace o společnosti Metrostav a.s.

Obchodní firma:	Metrostav a.s.
Základní kapitál	790 666 800 Kč
Sídlo:	Koželužská 2246, 180 00 Praha 8
IČ:	00014915
Datum zapsání do OR:	23.5.1991

3.1.2 Historie společnosti

Od 31.12.1990 je Metrostav a.s. právním nástupcem stejnojmenného národního podniku, k jehož založení došlo v roce 1971. Za dobu svého působení prodělal Metrostav a.s. proměnu od specializované firmy, jejímž hlavním úkolem byla výstavba pražského metra, ke stavební společnosti univerzálního zaměření, která dosáhla toho, že její jméno je spojováno především se seriózností, kvalitou a stabilitou. [11]

3.1.3 Vývoj hospodaření společnosti Metrostav, a.s. v letech 2007 – 2009

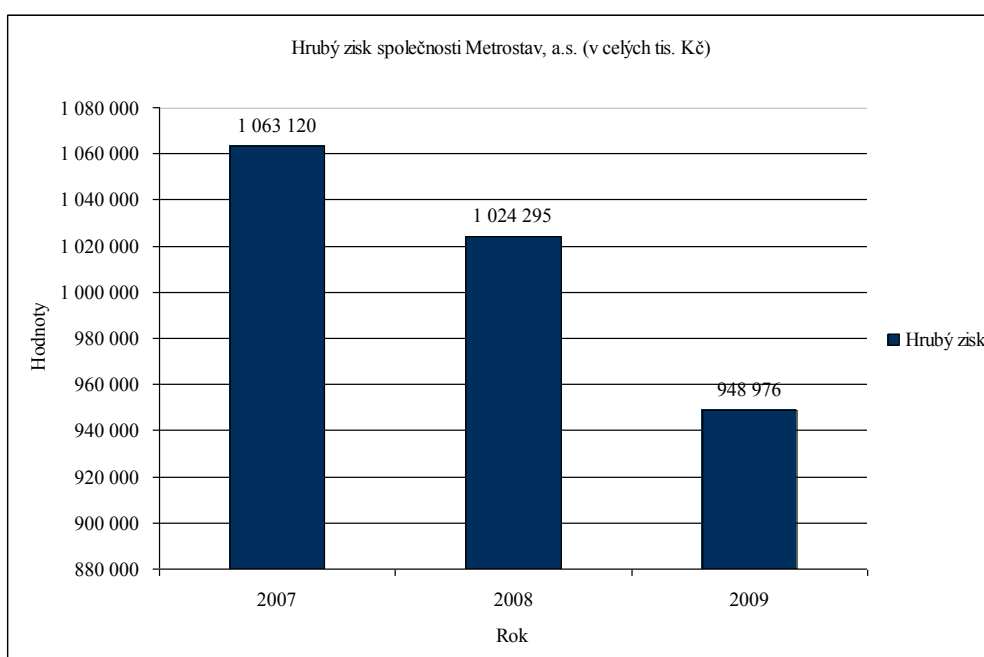
Tabulka 4: *Hrubý zisk (v tis. Kč) společnosti Metrostav, a.s.*

HODNOTA/ROK	2007	2008	2009
Výsledek hospodaření před zdaněním (v tis. Kč)	1 063 120	1 024 295	948 976

Zdroj: vlastní zpracování

GRAF 1: *Výsledek hospodaření před zdaněním (v tis. Kč) společnosti Metrostav, a.s.*

v letech 2007 - 2009

Zdroj: vlastní zpracování

V případě společnosti Metrostav, a.s. má výsledek hospodaření před zdaněním klesající trend. Nejvyššího výsledku hospodaření, 1 062 mil. Kč dosáhla společnost v roce 2007.

Hospodářské výsledky společnosti můžeme i přes nepříznivý vývoj považovat za pozitivní a společnost opět potvrdila svou stabilní pozici na stavebním trhu.

3.2 Představení společnosti M - SILNICE, a.s.

M – SILNICE a.s. představuje dynamicky se rozvíjející společnost působící především v oblasti silničního a mostního stavitelství. Společnost s ryze českým kapitálem ve strategii svého rozvoje vychází z dlouholetých zkušeností z oblasti stavebnictví, systematicky dbá na vysokou kvalitu veškerých prováděných prací tak, aby byly uspokojeny náročné požadavky objednatelů. Tradiční aktivity v oblasti silničních a mostních staveb, v nichž má společnost více než padesátileté zkušenosti, jsou rozšiřovány v posledních letech zejména v oboru ekologických a vodohospodářských staveb i v oboru stavitelství pozemního. [10]

Hlavním předmětem podnikání je především realizace:

- dálničních a silničních staveb,
- mostů,
- vodohospodářských staveb,
- pozemních staveb a inženýrských sítí,
- a rekultivace.

Dále firma vyrábí a dodává: živočišné směsi, drcené kamenivo, betonové směsi a prefabrikáty pro inženýrské a občanské stavby.

3.2.1 Základní informace o společnosti M – SILNICE, a.s.

Obchodní firma:	M - SILNICE a.s.
Právní forma:	121 - Akciová společnost
Základní kapitál	213 650 000 Kč
Sídlo:	Husova 1697, Pardubice
IČ:	42196868
Datum zapsání do OR:	18.12.1991

3.2.2 Historie společnosti

Společnost M – SILNICE a.s. působí na trhu silničního a mostního stavitelství více než padesát let. V roce 1953 byl založen národní podnik Silnice, který působil především na území východních Čech, jehož závody byly umístěny v Hradci Králové, Jičíně, Litomyšli, Rychnově nad Kněžnou. V roce 1992 došlo k privatizaci podstatné části tohoto bývalého východočeského státního podniku, a to formou přímého prodeje od FNM. V té době státní podnik zaměstnával průměrně kolem 1100 zaměstnanců a vykazoval obrat necelých 300 milionů Kč. Společnost působila na trhu s obchodním jménem Silnice Hradec Králové a.s. Z počátečního základního kapitálu, který činil 1 milion Kč, došlo k navýšení na nyníjších 722,8 mil. Kč. Společnost upevňovala své postavení a konkurenceschopnost v oblasti silničního a mostního stavitelství a překročila svými aktivitami původní hranice regionu a dnes působí po celé České republice. Zejména proto došlo v roce 2004 ke změně obchodního jména na M – SILNICE a.s. [10]

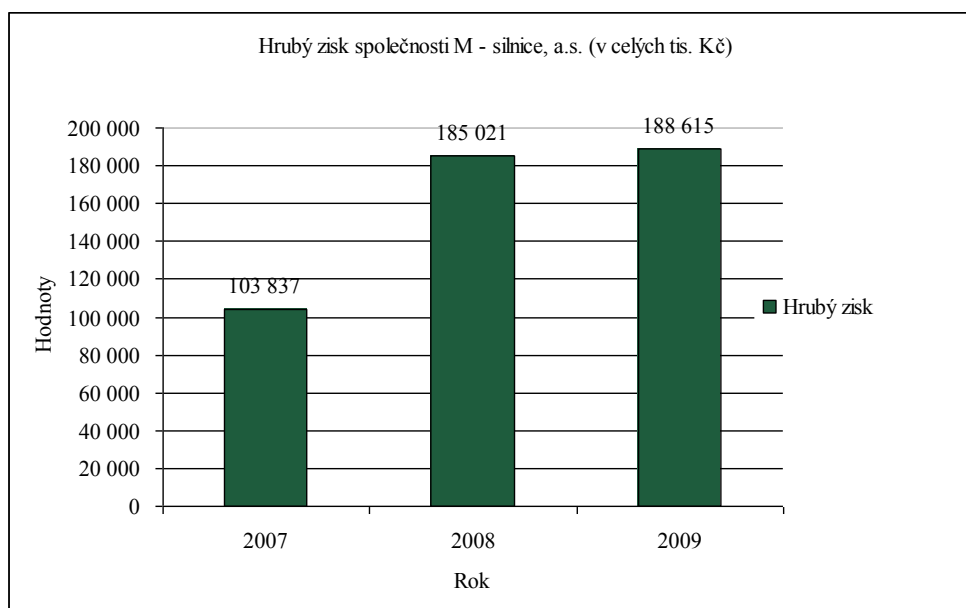
3.2.3 Vývoj hospodaření společnosti M – silnice, a.s. v letech 2007 – 2009

Tabulka 5: *Hrubý zisk (v tis. Kč) společnosti M – silnice, a.s.*

HODNOTA/ROK	2007	2008	2009
Výsledek hospodaření před zdaněním (v tis. Kč)	103 837	185 021	188 615

Zdroj: vlastní zpracování

GRAF 2 Výsledek hospodaření před zdaněním společnosti M – silnice, a.s. v letech 2007 - 2009

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu jasně vidíme rostoucí trend a to i přes celospolečenskou hospodářskou krizi. Dosažené hospodářské výsledky jsou předpokladem finanční stability podniku, jež umožňují realizaci strategického rozvoje akciové společnosti v cílených směrech pro udržení pozice v neustále rostoucím konkurenčním prostředí.

Nejvyššího výsledku hospodaření před zdaněním dosáhla společnost M – silnice a.s. v roce 2009 a to ve výši 188,6 mil. Kč.

4. ANALÝZA VYBRANÝCH POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

V praktické části analýzy jsem se zaměřila na poměrové ukazatele, mezi které patří rentabilita, likvidita, zadluženost a aktivita.

4.1 Ukazatele rentability

Rentabilita poměřuje konečný efekt, který jsme dosáhli podnikatelskou činností ke specifickému vstupu. Buď to k celkovým aktivům, tržbám nebo kapitálu.

Tabulka 6: Vypočtené hodnoty rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu (v tis.Kč)

	M – SILNICE, a.s.			Metrostav, a.s.		
UKAZATEL/ROK	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ROA	0,06	0,12	0,10	0,06	0,05	0,04
ROE	0,13	0,20	0,18	0,21	0,17	0,14

Zdroj: vlastní zpracování

M – SILNICE, a.s.

$$ROA \text{ (2007)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{78619}{1415724} = \underline{\underline{0,06}}$$

$$ROA \text{ (2008)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{146\,500}{1\,344\,642} = \underline{\underline{0,12}}$$

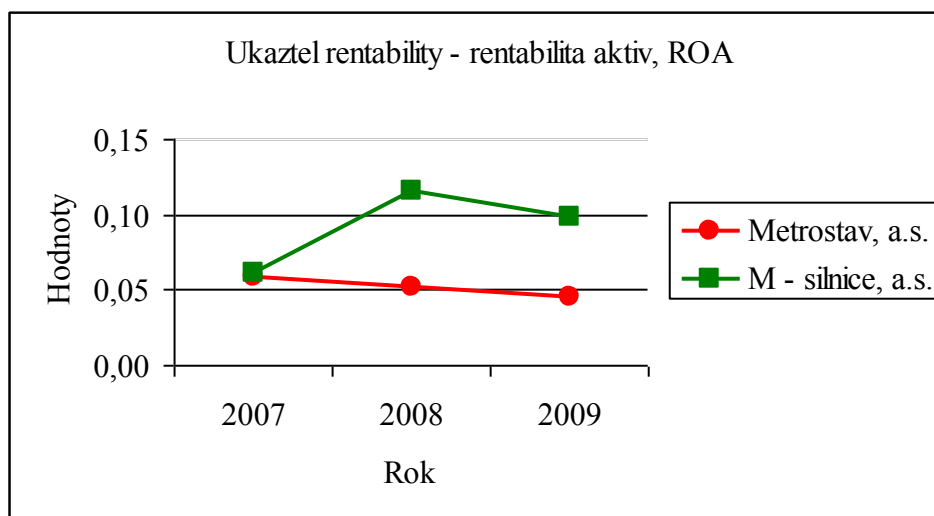
$$ROA \text{ (2009)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{159\,827}{1\,688\,494} = \underline{\underline{0,10}}$$

Metrostav, a.s.

$$ROA \text{ (2007)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{816050}{14107125} = \underline{\underline{0,06}}$$

$$ROA \text{ (2008)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{811871}{15\,535\,776} = \underline{\underline{0,05}}$$

$$ROA \text{ (2009)} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}} = \frac{718\,603}{16\,112\,520} = \underline{\underline{0,04}}$$

GRAF 3: *Vývoj ukazatelů rentability aktiv analyzovaných firem v letech 2007 – 2009**(v tis. Kč)**Zdroj: vlastní zpracování*

Z grafu rentability aktiv vidíme u podniku Metrostav, a.s. klesající trend, zatímco u společnosti M - silnice, a.s. rentabilita aktiv nejprve stoupá, a následně od roku 2008 nastupuje pokles.

M – SILNICE, a.s.

$$ROE \text{ (2007)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{78\,619}{583\,503} = \underline{\underline{0,13}}$$

$$ROE \text{ (2008)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{146\,500}{722\,827} = \underline{\underline{0,20}}$$

$$ROE \text{ (2009)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{159\,827}{901\,908} = \underline{\underline{0,18}}$$

Metrostav, a.s.

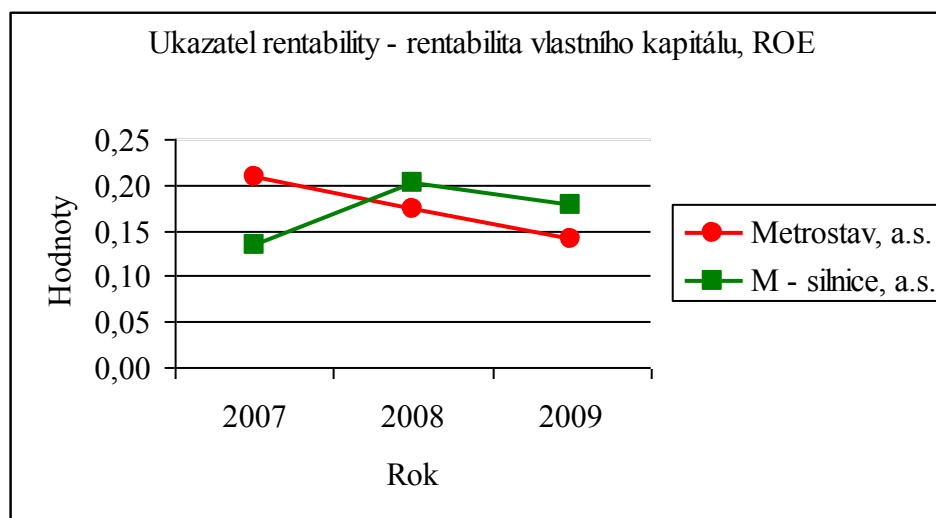
$$ROE \text{ (2007)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{816\,050}{3\,903\,248} = \underline{\underline{0,21}}$$

$$ROE \text{ (2008)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{811\,871}{4\,660\,460} = \underline{\underline{0,17}}$$

$$ROE \text{ (2009)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{718\,603}{5\,145\,682} = \underline{\underline{0,14}}$$

GRAF 4: Vývoj ukazatelů rentability vlastního kapitálu analyzovaných firem v letech

2007 – 2009 (v tis.Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu u společnosti Metrostav, a.s. jasně vidíme klesající tendenci, zatímco u společnosti M – silnice, a.s. je tendence nejprve rostoucí a poté od roku 2008 klesá.

4.2 Ukazatele likvidity

Tento ukazatel je nedílnou součástí hodnocení výkonnosti podniku. Likvidita je spjata s dlouhodobou existencí podniku. Její řízení a výše je ovšem otázkou strategie firmy.

Tabulka 7: *Vypočtené hodnoty likvidity (v tis. Kč)*

	M - SILNICE, a.s.			Metrostav, a.s.		
UKAZATEL/ROK	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Okamžitá likvidita	0,31	0,20	0,17	0,42	0,56	0,70
Běžná likvidita	0,93	1,08	1,22	1,18	1,33	1,45
Celková likvidita	1,03	1,31	1,42	1,52	1,56	1,62

*Zdroj: vlastní zpracování***M – SILNICE, a.s.**

$$Okamžitá\ likvidita(2007) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{203799}{664942} = \underline{\underline{0,31}}$$

$$Okamžitá\ likvidita(2008) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{86568}{422462} = \underline{\underline{0,20}}$$

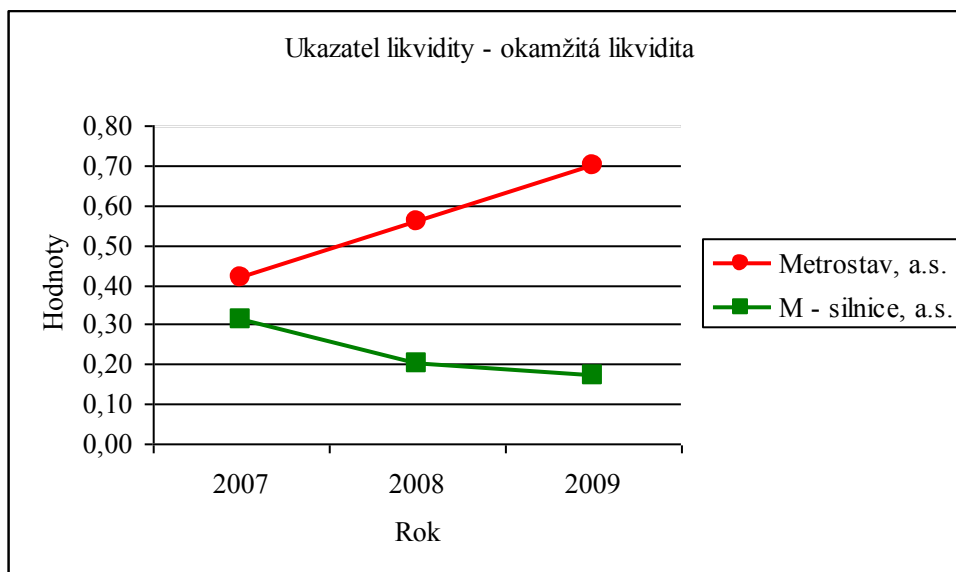
$$Okamžitá\ likvidita(2009) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{103105}{600647} = \underline{\underline{0,17}}$$

Metrostav, a.s.

$$Okamžitá\ likvidita(2007) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{2\,872\,524}{6\,883\,759} = \underline{\underline{0,42}}$$

$$Okamžitá\ likvidita(2008) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{4\,079\,966}{7\,337\,583} = \underline{\underline{0,56}}$$

$$Okamžitá\ likvidita(2009) = \frac{\text{pohotov\acute{e}\ platebn\acute{i}\ prost\acute{r}.}}{\text{z\acute{a}vazky\ s\ okam\acute{z}itou\ splatnost\acute{i}}} = \frac{5\,056\,522}{7\,275\,155} = \underline{\underline{0,70}}$$

GRAF 5: Vývoj okamžité likvidity analyzovaných firem v letech 2007 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu vidíme v případě společnosti Metrostav, a.s. stoupající trend, zatímco u společnosti M – silnice, je klesající tendence.

M – SILNICE, a.s.

$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2007) &= \frac{\text{pohotovép platební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{203\,799 + 415\,057}{664\,942} = \underline{\underline{0,93}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2008) &= \frac{\text{pohotovép platební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{86\,568 + 368\,472}{422\,462} = \underline{\underline{1,08}} \end{aligned}$$

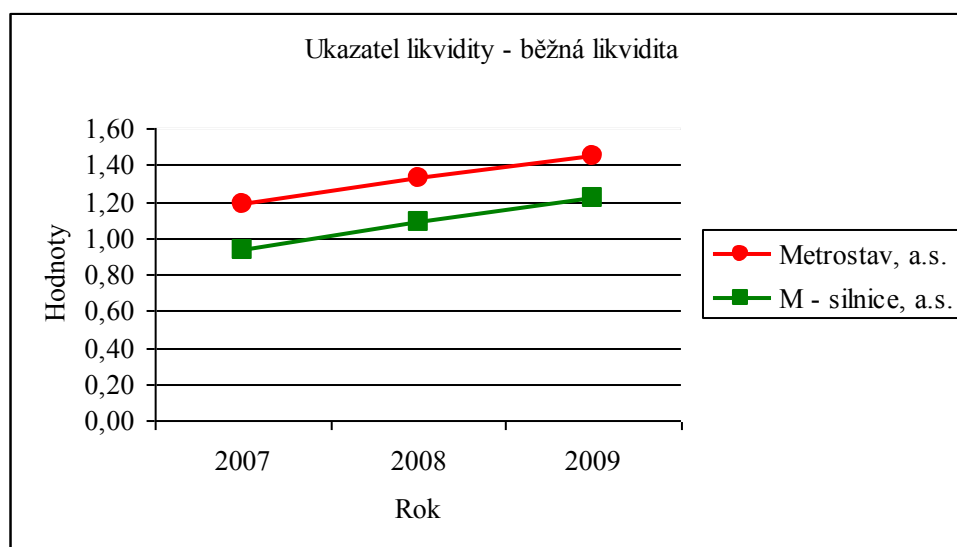
$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2009) &= \frac{\text{pohotovép platební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{103\,105 + 628\,042}{600\,647} = \underline{\underline{1,22}} \end{aligned}$$

Metrostav, a.s.

$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2007) &= \frac{\text{pohotovép latební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{2\,872\,524 + 5\,282\,554}{6\,883\,759} = \underline{\underline{1,18}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2008) &= \frac{\text{pohotovép latební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{4\,079\,966 + 5\,713\,473}{7\,337\,583} = \underline{\underline{1,33}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Bežná likvidita}(2009) &= \frac{\text{pohotovép latební prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} = \\ &= \frac{5\,056\,522 + 5\,473\,765}{7\,275\,155} = \underline{\underline{1,45}} \end{aligned}$$

GRAF 6: Vývoj běžné likvidity analyzovaných firem v letech 2007 – 2009 (v tis.Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

U pohotové likvidity vidíme u obou podniků stoupající tendenci.

M – SILNICE, a.s.

$$\text{Celková likvidita (2007)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{686136}{664942} = \underline{\underline{1,03}}$$

$$\text{Celková likvidita (2008)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{551425}{422462} = \underline{\underline{1,31}}$$

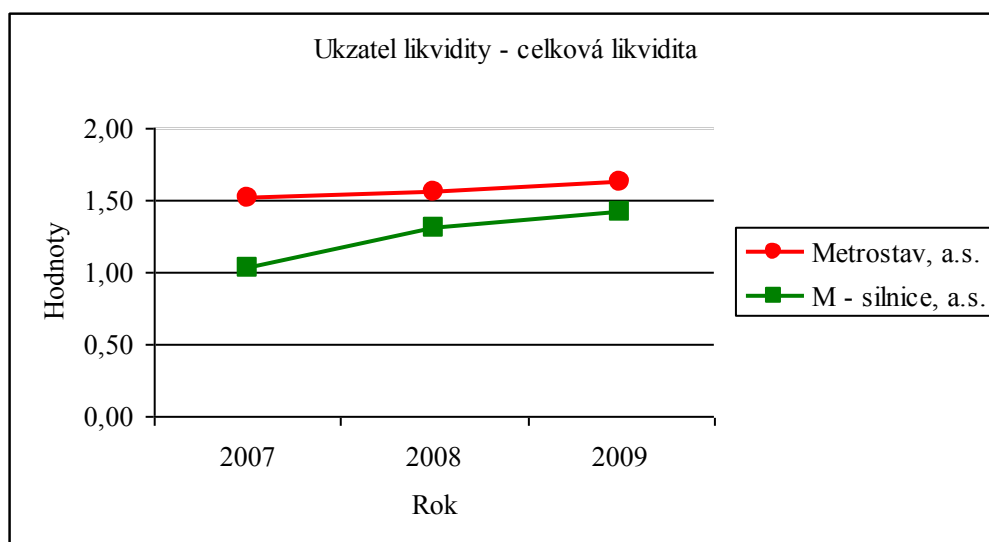
$$\text{Celková likvidita (2009)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{851765}{600647} = \underline{\underline{1,42}}$$

Metrostav, a.s.

$$\text{Celková likvidita (2007)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{10440911}{6883759} = \underline{\underline{1,52}}$$

$$\text{Celková likvidita (2008)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{11467443}{7337583} = \underline{\underline{1,56}}$$

$$\text{Celková likvidita (2009)} = \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{11797000}{7275155} = \underline{\underline{1,62}}$$

GRAF 7: Vývoj celkové likvidity analyzovaných firem v letech 2007 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu vidíme, že obě analyzované společnosti mají stoupající tendenci.

4.3 Ukazatele zadluženosti

Tento ukazatel vypočítáme jako poměr cizího kapitálu a celkových aktiv, a udává skutečnost, že podnik využívá k financování aktiv cizí zdroje. Čím je tato hodnota vyšší, tím je vyšší i riziko, které věřitelé podstupují. Tzn., že čím menší zadluženost podnik má, tím lepší je to pro podnik i věřitelé.

Tabulka 8: Vypočtené hodnoty zadluženosti (v tis.Kč)

	M - SILNICE, a.s.			Metrostav, a.s.		
UKAZATEL/ROKY	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Dlouhodobá zadluženost	0,04	0,06	0,05	0,13	0,13	0,11
Úrokové krytí	9,71	17,99	27,91	223,54	478,84	177,04

Zdroj: vlastní zpracování

M – SILNICE, a.s.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2007)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{57\,006}{1\,415\,724} = \underline{\underline{0,04}}$$

$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2008)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{86\,140}{1\,344\,642} = \underline{\underline{0,06}}$$

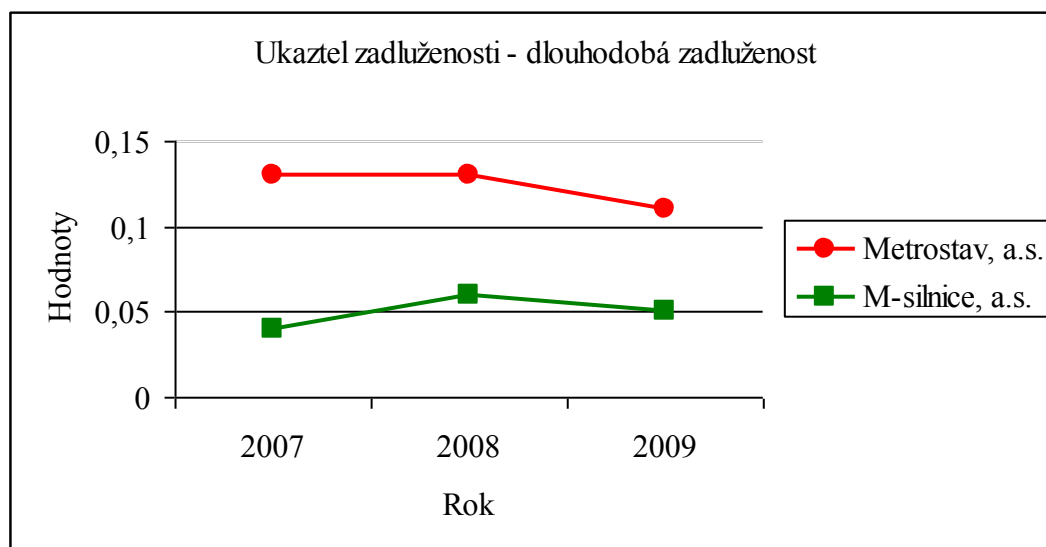
$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2009)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{87\,682}{1\,688\,494} = \underline{\underline{0,05}}$$

Metrostav, a.s.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2007)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{1\,762\,793}{14\,107\,125} = \underline{\underline{0,13}}$$

$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2008)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{1\,974\,552}{15\,535\,776} = \underline{\underline{0,13}}$$

$$\text{Dlouhodobá zadluženost (2009)} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} = \frac{1\,778\,601}{16\,112\,520} = \underline{\underline{0,11}}$$

GRAF 8: *Vývoj dlouhodobé zadluženosti analyzovaných firem v letech 2007 -2009**(v tis. Kč)**Zdroj: vlastní zpracování*

U tohoto ukazatele se očekává klesající trend, což splňuje podnik Metrostav, a.s. Zatímco u společnosti M – silnice je stoupající tendence a následně v roce 2008 nám klesá.

M – SILNICE, a.s.

$$\text{Úrokové krytí (2007)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{105\,491}{10\,865} = \underline{\underline{9,71}}$$

$$\text{Úrokové krytí (2008)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{186\,445}{10\,364} = \underline{\underline{17,99}}$$

$$\text{Úrokové krytí (2009)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{190\,316}{6\,820} = \underline{\underline{27,91}}$$

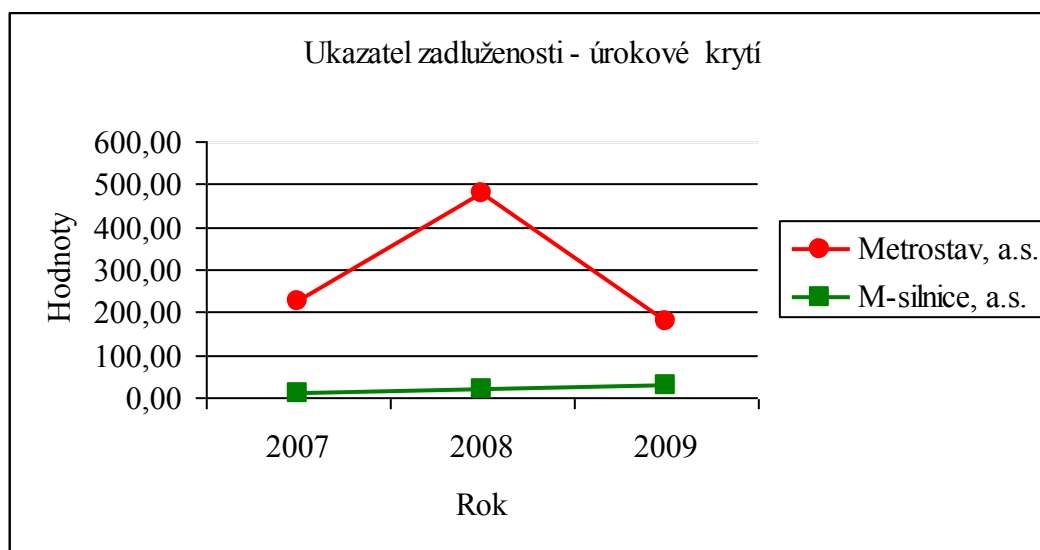
Metrostav, a.s.

$$\text{Úrokové krytí (2007)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{845\,194}{3\,781} = \underline{\underline{223,54}}$$

$$\text{Úrokové krytí (2008)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{833\,661}{1\,741} = \underline{\underline{478,84}}$$

$$\text{Úrokové krytí (2009)} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}} = \frac{938\,848}{5\,303} = \underline{\underline{117,04}}$$

GRAF 9: Vývoj úrokového krytí analyzovaných firem v letech 2007 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Úrokové krytí u společnosti Metrostav, a. s. má v roce 2007 a 2008 stoupající trend. Zatímco v roce 2009 tendence klesá, z toho vyplývá, že podnik platí daleko vyšší úrokové platby, než je zisk, kterého dosahuje. U společnosti M – silnice, a.s. je stoupající tendence.

4.4 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele využíváme především k řízení aktiv. Reprezentují kombinované ukazatele, v nichž dáváme do vzájemných vztahů položky účetního výkazu rozvaha (majetek) a dále výkazu zisku a ztráty (tržby).

Tabulka 9: Vypočtené hodnoty aktivity (v tis. Kč)

	M - SILNICE, a.s.			Metrostav, a.s.		
UKAZATEL/ROK	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Doba obratu zásob (dny)	13	12	16	14	6	5
Doba obratu pohledávek (dny)	65	49	86	79	81	72

Zdroj: vlastní zpracování

M – SILNICE, a.s.

$$Doba\ obratu\ zásob(2007) = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{67\,280}{1\,920\,608 + 85\,913} \times 360 = \underline{\underline{13}}$$

$$Doba\ obratu\ zásob(2008) = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{77\,378}{2\,256\,633 + 69\,630} \times 360 = \underline{\underline{12}}$$

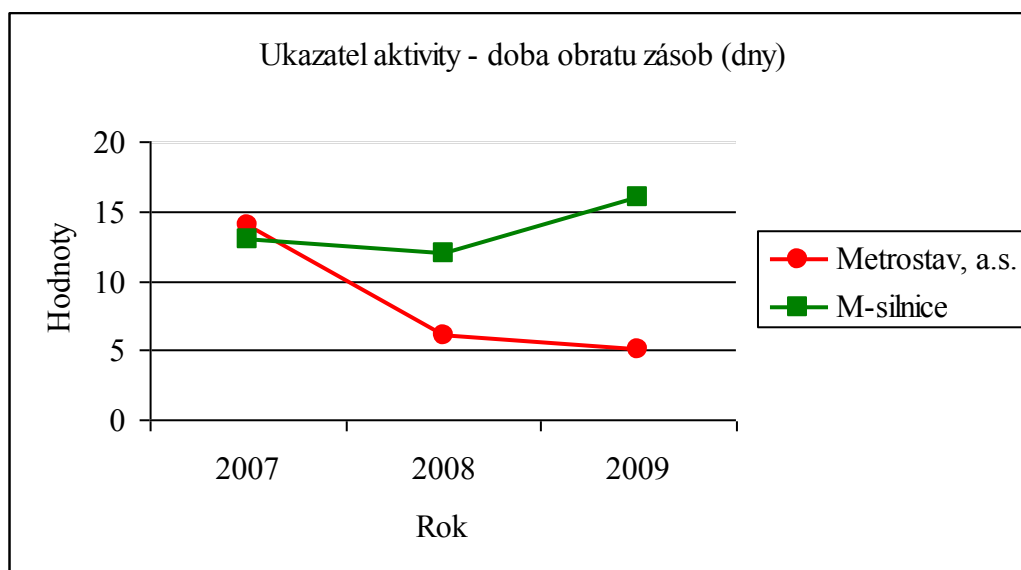
$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{102\,544}{2\,315\,537 + 66\,099} \times 360 = \underline{\underline{16}}$$

Metrostav, a.s.

$$Doba\ obratu\ zásob(2007) = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{872\,204}{21\,780\,243 + 201\,543} \times 360 = \underline{\underline{14}}$$

$$Doba\ obratu\ zásob(2008) = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{348\,521}{22\,667\,232 + 103\,494} \times 360 = \underline{\underline{6}}$$

$$Doba\ obratu\ zásob(2009) = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 = \frac{287\,600}{22\,240\,937 + 162\,944} \times 360 = \underline{\underline{5}}$$

GRAF 10: Vývoj doby obratu zásob analyzovaných firem v letech 2007 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Doba obratu zásob ve společnosti Metrostav, a.s. se pohybuje v rozmezí 5 až 14 dní, což je pro společnost příznivé. Je na tom tedy lépe, než druhý analyzovaný podnik.

M – SILNICE, a.s.

$$\text{Doba obratu pohledávek}(2007) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{0 + 0}{1920608 + 85913} \times 360 = 0$$

$$\text{Doba obratu pohledávek}(2008) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{19016 + 19016}{2256633 + 69630} \times 360 = 6$$

$$\text{Doba obratu pohledávek}(2009) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{28074 + 28074}{2315537 + 66099} \times 360 = 9$$

Metrostav, a.s.

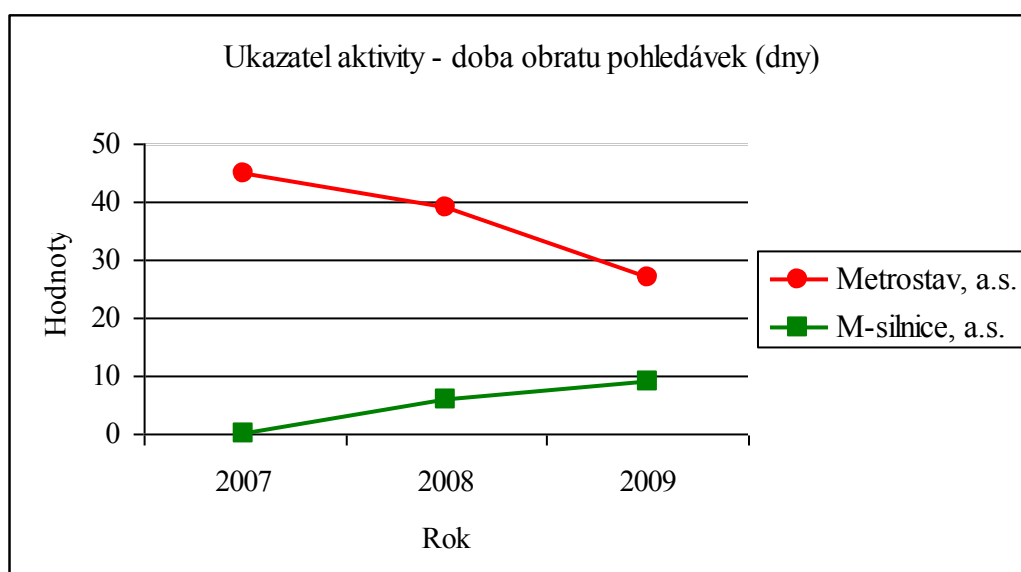
$$\text{Doba obratu pohledávek}(2007) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{1413629 + 1259228}{21780242 + 201543} \times 360 = \underline{\underline{45}}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek}(2008) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{1325483 + 1135055}{22667232 + 103494} \times 360 = \underline{\underline{39}}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek}(2009) = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{979113 + 694580}{22240937 + 162944} \times 360 = \underline{\underline{27}}$$

GRAF 11: Vývoj doby obratu pohledávek analyzovaných firem v letech 2007 -2009

(v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče doby obratu pohledávek, zde má společnost Metrostav, a.s. klesající tendenci, zatímco společnost M – silnice, a.s. má rostoucí průběh. Obě společnosti mají dobu obratu pohledávek na velmi dobré úrovni.

5. VYHODNOCENÍ

5.1 Rentabilita

Z vypočtené **rentability úhrnných vložených prostředků (ROA)** u společnosti M – silnice, a.s. vyplývá, že v roce 2007 dochází k růstu, jehož důvodem bylo zvýšení tržeb, zatímco od roku 2009 nastává pokles, který je způsoben nárůstem zisku. V případě druhého analyzovaného podniku došlo k mírnému poklesu, který byl způsoben poklesem poptávky a tím i poklesem tržeb a zisku.

Rentabilita vlastního kapitálu nám říká, zda kapitál přináší dostatečně vysoký výnos. Zde platí pravidlo které říká, že výnosnost vlastního kapitálu má být vyšší, než výnosnost aktiv. V případě, že tomu tak není, znamená to, že není vhodné používat cizí zdroje k financování podniku. Oba analyzované podniky toto pravidlo dodržují. Největší ziskovosti dosáhla společnost M – silnice v roce 2008. V případě společnosti Metrostav je největší ziskovost v roce 2007. V letech 2008 a 2009 ziskovost klesá, příčinou je zvýšení nákladů.

5.2 Likvidita

Okamžitá likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 0,9 – 1,1. Z analyzovaných firem tento předpoklad nesplňuje ani jedna. Tato skutečnost může mít za následek, že společnosti nebudou schopny splácet své závazky. Společnost Metrostav má v případě okamžité likvidity stoupající trend a optimálními hodnotami se pomalu přibližuje. Zatímco společnost M – silnice, a.s. má klesající tendenci, což pro podnik může znamenat velké problémy.

V případě **běžné likvidity** platí, že čítec s jmenovatelem by měli být v poměru 1:1, případně 1,5:1. Co se týče analyzovaných společností, společnost Metrostav, a.s. je na tom lépe, jelikož tuto podmínku splňuje. V případě společnosti M – silnice, a.s. se ukazatel v roce 2007 pohybuje pod touto hranicí.

U **Celkové likvidity** se za ideální považuje, když se ukazatel nachází v hranicích od 1,5 do 2,5. V tomto případě je na tom lépe společnost Metrostav, a.s., jelikož tento předpoklad splňuje. V případě společnosti M – silnice, a.s. se pohybujeme pod hranicí 1,5. Tento stav je ovlivňován výši záloh, které jsme přijali od odběratelů a výši krátkodobých závazků.

5.3 Zadluženost

Obě společnosti využívají k financování převážně vlastní zdroje, proto je jejich zadluženost minimální.

Úrokové krytí nám vypovídá o tom, kolikrát vyšší je zisk oproti úroku. Čím vyšší je tento ukazatel, tím lepší je finanční zdraví podniku. V případě společnosti M- silnice splňuje ukazatel doporučený rostoucí vývoj. Přesto že společnost Metrostav nemá rostoucí tendenci, ukazatel úrokového krytí je v normě. To znamená, že firmě stačí zisk nejen k pokrytí úroků, ale také na ostatní výdaje, potřebné k optimálnímu chodu podniku.

5.4 Aktivita

Doba obratu zásob obou podniků se pohybuje v rozmezí 5 až 16 dnů, což je pro společnosti příznivá délka.

Dobou obratu pohledávek rozumíme dobu, která uplyne mezi prodejem na úvěr a přijetím peněz. Za standardní hodnotu se považuje 48 dní. V případě společnosti M – silnice a.s. se doba obratu pohledávek pohybuje v rozmezí 0 až 9 dnů, to znamená, že platební kázeň odběratelů této společnosti je na vynikající úrovni. Doba obratu pohledávek u druhé analyzované společnosti Metrostav je mezi 27 až 45 dny, což je také velmi příznivá délka.

6. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení finančního zdraví společnosti Metrostav, a.s. a společnosti M – silnice, a.s. působící v oblasti převážně silničního a mostního stavitelství. Finanční analýzu jsem provedla v letech 2007 – 2009 pomocí poměrových ukazatelů. Úkolem bylo zjistit finanční stabilitu obou analyzovaných společností.

Zhodnocení finanční situace vybraných společností bylo provedeno na základě dat získaných z výročních zpráv a účetních výkazů za sledované období tří let.

Bakalářská práce byla rozdělena do čtyř hlavních kapitol.

Po úvodu následuje kapitola zaměřená na výklad teoretických poznatků finanční analýzy. V této části je popsán historický vývoj finanční analýzy, uživatelé, kteří finanční analýzu využívají, zdroje nezbytné k jejímu výpočtu a závěrem členění pomocí poměrových ukazatelů.

Následující kapitola se zabývá popisem společnosti Metrostav, a.s. a společnosti M – silnice, a.s. a jejich stručnou charakteristiku.

V další kapitole jsem se zaměřila na praktickou část finanční analýzy. Pozornost jsem zde věnovala především poměrovým ukazatelům, a to likviditě, rentabilitě, aktivitě a zadluženosti.

V následující kapitole bylo provedeno vyhodnocení poměrových ukazatelů.

Z vypočtených výsledků vyplynulo, že podnik M – silnice je rentabilní, aktivní a má optimální míru zadluženosti. Zadluženost v normě má také druhá analyzovaná společnost Metrostav. Hospodářské výsledky Metrostavu lze i přes negativní vliv hospodářské krize považovat za pozitivní. Společnost stále udržuje svou dlouhodobou finanční stabilitu a má optimální výši zadluženosti. Navzdory finančním investicím se zvýšila hodnota ukazatele krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji

Slabinou obou podniků je jejich likvidita. Tato skutečnost může mít v budoucnosti za následek neschopnost splácení závazků.

POUŽITÁ LITERATURA

1. DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 2. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. : il. ISBN 978-80-86929-44-6- (brož).
2. DVOŘÁČEK, J.: *Analýza hospodářské činnosti báňského podniku*. VŠB-TU Ostrava, Ostrava, 1997, 1. vyd., 156 s. ISBN 80-7078-515-2.
3. GRÜNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J.: *Finanční analýza a plánování podniku*. Vysoká škola ekonomická, Praha, 2004, nakladatelství Oeconomica, 1. dotisk druhého vydání, 182 stran, ISBN 80-245-0684-X.
4. HOLEČKOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*, Ekopress, Praha, 2008, 2. aktualizované vyd., 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
5. KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance*. C. H. Beck, 2004, 1. vyd., 714 s. ISBN 80-7179-802-9
6. KISLINGEROVÁ, E.: *Oceňování podniku*. C. H. Beck, 1999, 1. vyd., 304 s. ISBN 80-7179-227-6
7. MRKVIČKA, J., KOLÁŘ, P.: *Finanční analýza*. ASPI a.s., Praha, 2006, 2. přepracované vyd., 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
8. SCHOLLEOVÁ, H.: *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. GRADA Publishing a.s., Praha, 2008, 1. vyd., 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9
9. SYNEK, M. et. al.: *Manažerská ekonomika*. GRADA Publishing, a.s., Praha, 1996, 1. vyd., 456 s. ISBN 80-7169-211-5.
10. msilnice.cz [online] [cit.2011-03-26]. Dostupné na WWW: <<http://www.msilnice.cz/>>.
11. metrostav.cz [online] [cit.2010-11-03]. Dostupné na WWW: <<http://www.metrostav.cz/cz/profil/historie>>.

SEZNAMY

Seznam obrázků:

Obr. 1: Členění výsledků hospodaření.....	7
Obr. 2: Skupiny poměrových ukazatelů.....	10

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Struktura rozvahy	6
Tabulka 2: Struktura výkazu zisku a ztráty [1]	7
Tabulka 3: Struktura cash flow [1]	8
Tabulka 4: Hrubý zisk společnosti Metrostav, a.s	15
Tabulka 5: Hrubý zisk společnosti M – Silnice,, a.s	17
Tabulka 6: Výpočet hodnot rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu	19
Tabulka 7: Výpočet hodnot likvidity	22
Tabulka 8: Výpočet hodnot zadluženosti	26
Tabulka 9: Výpočet hodnot aktivity	29

Seznam grafů:

Graf 1: Výsledek hospodaření před zdaněním společnosti Metrostav, a. s.	15
Graf 2: Výsledek hospodaření před zdaněním společnosti M - Silnice, a. s.	18
Graf 3: Vývoj ukazatelů rentability aktiv	20
Graf 4: Vývoj ukazatelů rentability rentability vlastního kapitálu	21
Graf 5: Vývoj okamžité likvidity	23
Graf 6: Vývoj běžné likvidity	24
Graf 7: Vývoj celkové likvidity	25
Graf 8: Vývoj dlouhodobé zadluženosti	27
Graf 9: Vývoj úrokového krytí	28
Graf 10: Vývoj doby obratu zásob	30
Graf 11: Vývoj doby obratu pohledávek	31